

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบ ตรวจสอบรายการที่ปฏิบัติ และ ทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัย แบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีการออกแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีการเก็บผลการดำเนินงานก่อนทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง ผลการทดลอง ใช้ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียน สังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการปฏิบัติงานของครู ความพึงพอใจของครู และผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถหรือ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีความเชี่ยวชาญโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ โรงเรียนที่เป็นเลิศ โรงเรียนพระราชทาน โรงเรียนในฝัน และครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ใช้ในการพัฒนารูปแบบ การบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ที่มีความ ความสามารถ หรือ ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนที่เป็นเลิศ ครูปฏิบัติการสอนโรงเรียนที่เป็นเลิศ และผู้ปกครองที่มีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงานโรงเรียนที่เป็นเลิศ จำนวน 12 คน กลุ่มที่ 2 ใช้สำหรับตรวจสอบผลการทดลองใช้ รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 68 คน และผู้บริหาร ที่ใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ จำนวน 1 คน (ผู้วิจัย) กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive- Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งหมด 4 ฉบับ แบ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 1 ฉบับ เครื่องมือในการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ชุด เครื่องมือ ตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นกับครู จำนวน 2 ฉบับ ซึ่งเครื่องมือตรวจสอบผลในแต่ละส่วนประกอบ ด้วย ความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โดยกำหนดค่า น้ำหนักคะแนน 5 ระดับ เครื่องมือทุกฉบับมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากการตรวจสอบ ของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย และการบรรยายสภาพที่เกิดขึ้นในแต่ละกรณีศึกษา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร งานวิจัย และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อสังเคราะห์กรอบแนวคิดสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากทั้งสองส่วนได้รายละเอียดของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) การนำองค์การ 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และตลาด 4) การวัดผล การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นครูผู้สอนและบุคลากร 6) ประสิทธิภาพของเพียงที่ได้ในระยะแรก และผู้วิจัยได้นำเนื้อหาทั้งหมดไปพัฒนารูปแบบการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศได้องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนเพื่อสู่ความเป็นเลิศ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อมก่อนนำรูปแบบไปใช้ 2) การดำเนินงานเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ 3) การตรวจสอบความสำเร็จ และ 4) การส่งเสริมสนับสนุนความสำเร็จของการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ

2. ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหาร โรงเรียนสู่ความเป็นเลิศที่พัฒนาขึ้นโดยการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 กลุ่ม ๆ ละ 4 คน พบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ มีองค์ประกอบและเนื้อหาทั้ง 4 องค์ประกอบ และ 6 ด้านตามลำดับ โดยมีข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรายละเอียดของรูปแบบซึ่งผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุง ทำให้ได้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศที่มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ได้จริง โดยสรุปได้ดังนี้

2.1 การเตรียมความพร้อมของรูปแบบการบริหาร โรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ด้านบุคลากรโดยการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหาร โรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ รวมทั้งการเตรียมทรัพยากร จัดหาวัสดุอุปกรณ์ด้านการจัดการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนงบประมาณได้แก่ เงินวัสดุและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอ สร้างทีมงานในการทำงาน แสดงความคิดเห็น และข้อสรุปร่วมกัน ตลอดจนจัดทำเอกสารแหล่งความรู้เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหาร โรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ

2.2 การดำเนินงานของรูปแบบการบริหาร โรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ มีการประชุมชี้แจงวางแผนเชิงกลยุทธ์ กำหนดวัตถุประสงค์ วิเคราะห์สภาพการดำเนินงานของโรงเรียน กำหนดการดำเนินงาน กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน กำกับ ติดตามผลเป็นระยะ ผลการดำเนินงาน ปฏิบัติตามแผนการดำเนินงาน โดยมีการประชุมชี้แจงตกลงการทำงานร่วมกัน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ปฏิบัติงานตามหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย จัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม ดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน นิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผล นำผลจากการดำเนินงานไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา

2.3 การตรวจสอบความสำเร็จ มีการประชุมสรุปผลการดำเนินงาน สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอน จากผลที่เกิดกับครู ด้านครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ผลการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจ

2.4 การส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานของโรงเรียนจะประสบความสำเร็จได้เป็นที่พึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง มีส่งเสริมสนับสนุน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และเป็นที่ยอมรับของครู ฝ่ายบริหารให้คำแนะนำปรึกษา และอำนวยความสะดวก สร้างขวัญกำลังใจและให้รางวัล และมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์การประสบความสำเร็จ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหาร โรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ กับโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครได้ผลดังนี้

3.1 ผลที่เกิดกับครู หลังจากการทดลองใช้ ครูที่เข้าร่วมวิจัยทั้ง 68 คน ในการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ประสบความสำเร็จทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจจากการสังเกต การนิเทศอย่างต่อเนื่อง พบว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ การประชุมชี้แจง จัดเอกสารประกอบการปฏิบัติงานตามรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศอย่างเต็มศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อรายการ ด้านผลการปฏิบัติการสอน หลังการทดลองใช้พบว่า ครูจัดการเรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้น มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่ และงานที่ได้รับมอบหมายจากการกำกับ ติดตาม นิเทศอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ด้านความพึงพอใจของครูตามรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครอยู่ในในระดับมากที่สุดทุกข้อรายการ

หลังการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ครูที่มีความรับผิดชอบสูง ปฏิบัติงานทั้งงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเต็มความสามารถและเสียสละ อุทิศเวลาให้แก่ทางราชการ เมื่อได้รับการนิเทศติดตามครูที่ขาดความรับผิดชอบมีการพัฒนาที่สูงขึ้น

3.2 ผลที่เกิดกับนักเรียนผลจากการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จากการจัดการเรียนรู้ของครูด้วยตั้งใจ มุ่งมั่น เสียสละ ตั้งใจปฏิบัติงานในหน้าที่ และงานที่ได้รับมอบหมาย หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการทดลองใช้ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สายชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 4 และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สายชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง แต่สายชั้นดังกล่าวมีความพยายาม และมุ่งมั่นพัฒนาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น จากการเปรียบเทียบปีการศึกษา 2553 และปีการศึกษา 2554 จากนั้นสรุปผลการดำเนินงานและนำข้อมูลป้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยใน 4 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ความสำเร็จการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ

รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศที่สร้างขึ้นมามี 4 ส่วน คือ ส่วนแรก เป็นการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร โดยการสร้างความตระหนักและให้เห็นความสำคัญในการปฏิบัติงาน มีการประชุมชี้แจงนโยบายจากฝ่ายบริหารลงสู่ผู้ปฏิบัติงาน สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) การนำองค์การ 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และตลาด 4) การวัดผล การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นครูผู้สอนและบุคลากร 6) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งจัดหาทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน ตลอดจนจัดเตรียมงบประมาณ ให้เพียงพอในการปฏิบัติงาน สร้างทีมงานที่เข้มแข็งทำงานอย่างเป็นระบบ โดยมอบหมายงานตามหน้าที่รับผิดชอบ จัดเตรียมเอกสารแหล่งความรู้ให้พร้อมในการค้นหาแนวทางไปสู่การปฏิบัติ สอดคล้องกับชาคริต ชาญจิตปรีชา (2555, หน้าออนไลน์) ได้กล่าวว่า ทรัพยากรในการบริหารนั้นเป็นปัจจัยสำคัญในโครงสร้างของการบริหารงาน คน (Man) เป็นผู้ปฏิบัติงานขององค์กรนั้น ๆ เงิน (Money) ใช้สำหรับเป็นค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ วัสดุสิ่งของ (Materials) อุปกรณ์เครื่องใช้ เครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้ง อาคารสถานที่ และการจัดการ (Management) เป็นความรู้เกี่ยวกับการจัดการ ซึ่งในส่วนแรก พบว่าครูตระหนักและเห็นความสำคัญมีความรู้ความเข้าใจที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้ให้นโยบายที่ชัดเจน สามารถพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการปฏิบัติเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ประการที่สอง ขั้นตอนการดำเนินงาน มีการประชุมชี้แจงวางแผนการดำเนินงาน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ วางแผนเชิงกลยุทธ์ร่วมกัน กำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินการ วิเคราะห์สภาพการดำเนินงาน กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน

มีการกำกับ ติดตาม เป็นระยะ ผลการดำเนินงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน มีการประชุมชี้แจง
ตกลงการทำงานร่วมกัน แต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานตามงานที่ได้รับมอบหมาย
จัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินงานโครงการ/
กิจกรรม จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสม่ำเสมอ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล
มีการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนจากข้อมูลป้อนกลับ
สอดคล้องกับชาคริต ชาญจิตปรีชา (2555, หน้าออนไลน์) ได้กล่าวถึงกระบวนการ เป็นกิจกรรม
หรือ หน้าที่ของผู้บริหารในการดำเนินงาน เช่น การวางแผนต่าง ๆ ต้องมีกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง
การรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานที่ผ่านมา การวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น การกำหนดแนวทาง
ต่าง ๆ เพื่อการแก้ไข และพัฒนาให้ผลงานบรรลุผลได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ประการที่สอง พบว่า
ครูมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และเสียสละ ในการดำเนินงานมีพัฒนาที่ดีขึ้น โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

ประการที่สาม การตรวจสอบความสำเร็จ ผลจากการดำเนินงาน มีการประชุม
สรุปผลการดำเนินงาน สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นผลที่เกิดกับครู
ในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหาร โรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ผลการปฏิบัติการสอน
ความรับผิดชอบงานในหน้าที่ และงานที่ได้รับมอบหมาย สรุปผลการดำเนินการ นำผลข้อมูล
ป้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 29) ได้กล่าวถึงการติดตามและประเมินผลจะต้องดำเนินการร่วมกัน
ในทุกๆ ทุกฝ่าย เป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันว่า การพัฒนาการจัดการเรียนรู้
สู่ประชาคมอาเซียนบรรลุผลมากน้อยเพียงใด ด้วยเหตุปัจจัยอะไรบ้าง มีข้อบกพร่องใดที่ต้องปรับปรุง
และพัฒนาต่อไป การติดตามประเมินผลควรมีแนวทาง ดังนี้ 1) มีการรวบรวมข้อมูลอย่างมีแบบแผน
และต่อเนื่องครอบคลุม และใช้วิธีการที่หลากหลาย 2) เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างการทำงาน
ที่มีการวิเคราะห์ข้อมูล และปรับปรุงอย่างทันการณ์ 3) วิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ว่าดำเนินไปตาม
เป้าหมายและแผนงานที่ร่วมกันกำหนดไว้เพียงใด 4) มีการกำหนดดัชนีชี้วัดสภาพความสำเร็จใน
การดำเนินงานทั้งระบบใน 4 ด้านคือ ด้านการบริหารงานวิชาการการบริหารงานงบประมาณ
การบริหารงานบุคคลและงานบริหารงานทั่วไปแล้วมีการสร้างเครื่องมือประเมิน ผลการปฏิบัติงาน
ของครูในการจัดการเรียนรู้ การปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย พบว่าความพึง
พอใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้องค์การประสบความสำเร็จโดยการทำงานเป็นทีมเข้มแข็ง
โดยรวมมีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ประการที่สี่ การส่งเสริมสนับสนุน โรงเรียนได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง
ในดำเนินงานต่าง ๆ โดยผู้บริหารมีภาวะผู้นำ สร้างทีมงาน บริหารงานมีการเปลี่ยนแปลงได้ตาม

สถานการณ์เป็นที่ยอมรับของครู ทีมบริหารให้คำแนะนำ ปรีกษา และอำนวยความสะดวกโดยการกำกับ ติดตาม อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ จรุง ชูลาภ (2555, หน้า ออนไลน์) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งกระตุ้นส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน และใช้กระบวนการวิจัย ในกระบวนการเรียนรู้ จัดประชุมสัมมนาหรือส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้บริหารควรแสวงหาและประสานความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น และ แหล่งวิทยาการในชุมชน เพื่อระดมทรัพยากร และใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพและตามความสนใจของผู้เรียน ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน พบว่า การปฏิบัติงานของครูสะท้อนถึงนักเรียน โดยครูเมื่อได้รับการพัฒนาแล้ว มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และเสียสละในการปฏิบัติงาน ทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของผลการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ครูมีความพึงพอใจในผลการปฏิบัติงานของครู อาจจะมีบ้างบางส่วนที่ต้องพยายามให้มากยิ่งขึ้น และความพึงพอใจของครูในครั้งนี้ ดังนั้นจึงทำให้เชื่อได้ว่าความรู้ความเข้าใจ ผลการปฏิบัติงาน ของครู และความพึงพอใจของครูที่เกิดขึ้นในการพัฒนาครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการใช้ รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ สอดคล้องกับกระทรวงวัฒนธรรม (2548, ออนไลน์) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาควรมุ่งมั่นเน้นครูผู้สอน การจัดระบบงาน การเรียนรู้ของครูผู้สอนและ บุคลากรและการสร้างแรงจูงใจ ความเป็นอยู่ที่ดีและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้เหมาะสม

2. ปัจจัยที่ช่วยให้การใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศประสบความสำเร็จ

ความสำเร็จของการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) การนำองค์การ 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งมั่นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และตลาด 4) การวัดผล การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งมั่นครูผู้สอนและบุคลากร 6) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และได้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นเลิศ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อม 2) การดำเนินงาน 3) การตรวจสอบความสำเร็จ 4) การส่งเสริม สนับสนุน ผลที่เกิดขึ้นกับครูด้านความรู้ความเข้าใจ ผลการปฏิบัติงานของครู และความพึงพอใจของ ครูในครั้งนี้มีปัจจัย 3 ประการ ประการแรก การสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของการประเมินและการพัฒนาตนเอง ผลการสร้างให้ครูเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประเมินช่วยทำให้ครูมีความมุ่งมั่น และตั้งใจที่จะพัฒนาตนเอง รวมทั้งให้ความร่วมมือ ในการทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี จึงส่งผลอีกทางหนึ่งในการช่วยให้รูปแบบการบริหารโรงเรียน

สู่ความเป็นเลิศ พัฒนาความสามารถทางการประเมินของครูทั้งในส่วนที่เป็นความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติประสบความสำเร็จ เกิดความพึงพอใจ นอกจากนี้ ครูที่มีความรับผิดชอบสูง ช่วยเหลือครูที่ติดภารกิจ สร้างความรู้ความเข้าใจตรงกัน ต่างคนต่างมีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีในกลุ่ม ทำให้การปฏิบัติงาน ทำให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จเป็นที่พึงพอใจ สอดคล้องกับ Bass (1997, pp. 142-150) ได้กล่าวถึง สิ่งจูงใจที่จะเป็นการดึงดูดใจในการทำงาน ได้แก่ ความสัมพันธ์อันดีในหมู่เพื่อนร่วมงาน การยกย่องนับถือซึ่งกันและกัน และสิ่งจูงใจที่เป็นสภาพของการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความพึงพอใจของการได้อยู่ร่วมกัน การรู้จักกันอย่างกว้างขวาง ความสนิทสนมกลมเกลียว เป็นองค์ประกอบที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ประการที่สอง ครูมีความตั้งใจสอน ไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย ถึงแม้ว่าไม่ใช้เวลาสอน สอนซ่อมเสริมนักเรียนในเวลาตอนเช้า ตอนกลางวัน และตอนเย็น โดยไม่ได้รับค่าตอบแทนใดๆ เพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนที่ขาดเรียน หรือเรียนช้าเรียนทันเพื่อน และส่งเสริมให้นักเรียนที่เรียนดี แสวงหาความรู้ ศึกษาค้นคว้า และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง ทำให้ครูและนักเรียนมีความเป็นกันเอง มีความรักความผูกพัน นักเรียนมีความมั่นใจ และกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับทรงพล เจริญคำ (2552, หน้า 46) ได้กล่าวว่า การบริหารบุคลากรในหน่วยงานเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความเจริญงอกงามโดยการให้ความรู้ ทักษะ ความชำนาญ ตลอดจนแรงจูงใจด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นและเต็มใจในการทำงาน ให้นหน่วยงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

ประการสุดท้าย ครูที่เกษียณอายุราชการแล้ว และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังมีความรักและความผูกพันต่อโรงเรียนเข้ามาช่วยเหลืองานโรงเรียนโดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย โดยไม่ได้รับค่าตอบแทนใดๆ เพื่อให้โรงเรียนในชุมชนตนเอง เป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของสังคม บุคลากรเป็นคนดี มีปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ และสามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ชุมชนนั้นก็อยู่อย่างสงบสุข สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 26) ได้กล่าวว่า ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ซึ่งชุมชนได้รับโล่จากกรุงเทพมหานครเพียงโรงเรียนเดียว เป็นชุมชนที่เข้มแข็งสนับสนุนโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับเกียรติบัตรจากกรุงเทพมหานคร 1 ใน 2 โรงเรียนจากโรงเรียนทั้งหมด 436 โรงเรียน จึงเชื่อได้ว่าชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนประสบความสำเร็จ

ในส่วนปัจจัยที่ส่งผลกระทบให้การใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ อยู่ในช่วงของกรุงเทพมหานครประสบอุทกภัย โรงเรียน

เปิดช้ากว่าปกติ ทำให้การปฏิบัติงานของครูยังไม่เต็มที่ต่อระยะวัฏจักร ไม่สะดวกในการเดินทางในการจัดการเรียนรู้ แต่มีความพยายาม โดยผู้บริหารและผู้วิจัยเข้าไปสร้างขวัญและให้กำลังใจ สร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานของครูจนเกิดความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการพัฒนาการที่ดีขึ้นกว่าในระยะแรก

3. ผลการนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศไปทดลองใช้

การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ครอบคลุม 6 ด้าน ได้แก่ 1) การนำองค์การ 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และตลาด 4) การวัดผล การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นครูผู้สอน และบุคลากร 6) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และได้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นเลิศ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อม 2) การดำเนินงาน 3) การตรวจสอบความสำเร็จ 4) การส่งเสริมสนับสนุน และการตรวจสอบผลที่เกิดกับครู ความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 6 ด้าน ผลที่เกิดกับนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้นแบบตรวจสอบรายการการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ที่พัฒนาขึ้นในครั้งนี้ มีความสำคัญขยายขอบข่ายความรู้ของศาสตร์และศิลป์ด้านนี้ให้เกิดความแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น

ข้อรายการรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ มีการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ได้นำไปใช้ก่อน ระหว่าง และหลังการทดลองใช้ในการทำงานร่วมกับครู เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ผลที่ได้ในการทำงานร่วมกันนี้มีประโยชน์ 2 ส่วน คือ ส่วนแรก ครูได้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงตนเองและการปฏิบัติงาน ส่วนที่สองผู้วิจัยได้ข้อมูลผลที่เกิดขึ้นกับครู เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการปรับปรุงกระบวนการวิจัยเพื่อตัดสินใจให้ความช่วยเหลือครูแต่ละคนในการพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ในระยะที่สองของการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศที่มีการตรวจสอบคุณภาพกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ตลอดเวลา ทำให้เครื่องมือการประเมินมีคุณภาพดีสามารถนำไปใช้ได้ตรงตามจุดมุ่งหมายและได้รับความร่วมมือในการนำไปใช้จากกลุ่มเป้าหมายของการใช้เป็นอย่างดีสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2553 ฎ, หน้า 24 - 25) การวัดการประเมินและการปรับปรุงในการบริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน เป็นการวัดอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้องใส่ใจในกระบวนการหรือพฤติกรรมของบุคลากร รวมทั้ง ผลผลิต (Output) หรือผลลัพธ์ (Outcomes) ของพฤติกรรม และวัดทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าวข้างต้นทำให้ครูเกิดการผลสะท้อนกลับกับตัวเองและเพื่อนร่วมงานอยู่ตลอดเวลา มีการเรียนรู้ข้อผิดพลาดของตนเองในการทำงานจากคุณภาพของผลงานหรือผลผลิตของการดำเนินงาน มีการพัฒนาการเรียนรู้ ทักษะ และความสามารถอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูรู้จักที่ควรพัฒนาของตนเองในด้านความรู้ความเข้าใจ ผลการปฏิบัติการสอน ความพึงพอใจของครู เพื่อพัฒนานักเรียน และนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาตนเอง (Self Improvement) อย่างต่อเนื่อง จึงเป็นการช่วยให้ครูรู้จักการวางแผนและควบคุมการทำงานของตนเองให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้สอดคล้องกับ Gaithersburg (2008, pp. 1 – 22) ได้กล่าวว่า การทำให้บุคลากรได้เรียนรู้และการสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร การให้การศึกษา การฝึกอบรมและการให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนให้ประกอบด้วย

- 1) โรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด
- 2) ช่วยส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติงานได้ดีเด่น
- 3) ช่วยสร้างความรู้ความสามารถและทักษะของบุคลากร

ผลสำเร็จการนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครไปใช้ ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการมากขึ้น ได้แก่ ด้านการจัดโครงสร้าง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนเชิงกลยุทธ์ โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเกิดจากครูพัฒนาครูตนเอง จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ และเสียสละ มีการวัดผล วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ นำผลการดำเนินการไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา โดยปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการพัฒนาที่ดีขึ้น รวมทั้งผลการปฏิบัติงาน การจัดการเรียนรู้ ในระยะแรกครูขาดความกระตือรือร้น ไม่ตั้งใจสอน มาโรงเรียนสาย เมื่อมีความรู้ความเข้าใจ ในรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยสร้างขวัญให้กำลังใจและให้รางวัล ครูมีความกระตือรือร้น ตั้งใจสอนมีความมุ่งมั่น และให้รางวัลแก่นักเรียนที่มีพัฒนาการเรียนสูงขึ้น ผลการพัฒนานักเรียนมีความกระตือรือร้น ตั้งใจเรียน เมื่อนักเรียนได้รับการพัฒนาแล้วผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยรวมสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระ ได้แก่ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา ศิลปะ และภาษาต่างประเทศ เนื่องจากครูผู้สอนสอนตรงตามวุฒิการศึกษาวิชาที่สอน เป็นผู้ที่มีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้ มาโรงเรียนแต่เช้า ฝึกซ้อมนักเรียนนอกเวลาเรียน อยู่เสมอทั้งในตอนเช้าและตอนเย็น แต่บางสายชั้นเท่านั้นที่คะแนนต่ำลง ได้แก่ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เนื่องจากครูผู้สอนไม่จบตรงตามวุฒิการศึกษาวิชาที่สอน ครูบางคนขาดความกระตือรือร้น มาโรงเรียนสายบ้างบางวัน และป่วยเป็นโรคประจำตัว จึงทำให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามปกติ ขาดความมุ่งมั่น ความเสียสละ เพื่อที่จะพัฒนาในรายวิชาที่ตนเองสอน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพทัดเทียมกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น แต่มีความพยายามในระยะต่อมา ครูมีการพัฒนาที่ดีขึ้นสอดคล้องกับพระมหาไพฑูรย์ อินวันนา (2552, หน้า 15)

ได้สรุปว่า การบริหารโรงเรียนเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างคนกับองค์การ เพื่อดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยมีลำดับขั้นตอน เทคนิค วิธีการต่าง ๆ และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

4. ความยั่งยืนของผลการใช้แบบตรวจสอบรายการ

การใช้การบริหารโรงเรียนโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศในการพัฒนารูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศในครั้งนี้ ครูยังไม่ตระหนักและไม่เห็นความสำคัญในการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ยังไม่ครอบคลุมยังขาดความสมบูรณ์นั้นมีหลายประการ ประการแรก อาจเป็นเพราะว่าครูกำลังอยู่ในช่วงที่กรุงเทพมหานครประสบอุทกภัย ทำให้การเรียนรู้และสร้างความมั่นใจให้กับตนเองเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนจึงมีการลองผิดลองถูก ขาดความมั่นใจในการทำงานด้านการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ประการที่สอง เนื้อหาสาระในการให้ความรู้และพัฒนาทักษะแก่ครูในส่วนของ การใช้รูปแบบโดยเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยคาดการณ์ว่าครูแต่ละคนน่าจะนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานของตนเอง ซึ่งครูยังไม่ชำนาญและไม่เข้าใจพอจึงทำให้การสะท้อนผลการพัฒนาของตนเองทำได้ไม่ครอบคลุม และประการสุดท้าย การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ครูในขณะนี้ มาจากมุมมองของผู้วิจัยเพียงแหล่งเดียว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกลุ่มอื่น เช่น ผู้บริหาร เพื่อนครู และนักเรียนยังไม่ได้มีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้ จึงส่งผลทำให้ไม่สามารถสะท้อนจุดที่ไม่พัฒนาของครูได้ครอบคลุมทุกคนสอดคล้องกับสกุศลรัตน์ กุมทมาศ (2550, หน้า 19-20) ได้กล่าวว่า การพัฒนาและเปลี่ยนแปลงทัศนคติของครูและบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนได้ตรงกันกับผู้บริหาร และร่วมกับการกำหนดมาตรการ และวิธีการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ไปสู่เป้าหมายร่วมกัน

จุดที่ควรพัฒนาของครูมีความชัดเจนมากขึ้นในขั้นตอนของการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศที่ครูพัฒนาขึ้น การสร้างความรู้ความเข้าใจไม่ชัดเจน การปฏิบัติงานจึงไม่ครอบคลุม มีจุดที่ควรพัฒนาในด้านความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการของโรงเรียน การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ สะท้อนให้เห็นถึงจุดที่ควรพัฒนาของครู ในการปฏิบัติงาน แต่ผลในการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ครูมีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

หลักฐานที่แสดงว่าครูรู้จุดที่ควรพัฒนาตนเอง การดำเนินการในช่วงนี้ ครูทำงานร่วมกับนักเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ สังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูจาก

การนิเทศการสอนให้ข้อมูลป้อนกลับนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น มีความตั้งใจ มีความมุ่งมั่น และเสียสละในการจัดการเรียนรู้ ยืนยันการตรวจสอบนำเชื่อถือมากยิ่งขึ้น และตรงตามสภาพจริง ที่ครูแต่ละคนเป็นอยู่ การที่ครูแต่ละคนแสดงความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองต่อไป และรู้แนวทาง ในการแสวงหาค้นหาวิธีการพัฒนาตนเอง รวมทั้งมีการกำหนดเป้าหมาย และกำหนดทิศทางการ พัฒนาตนเอง ผลการประเมินนี้ แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มถึงความยั่งยืนของผลการใช้ใช้ รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศของครูสอดคล้องกับสอดคล้องกับ Herzberg (1959, pp. 113-115) ได้กล่าวว่า ปัจจัยจูงใจ เป็นองค์ประกอบที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้ปฏิบัติงานมีทัศนคติต่องาน ทางด้านบวก เป็นตัวกระตุ้นให้คนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กระบวนการพัฒนาความสามารถด้านผลที่เกิดขึ้นกับครูในการวิจัยนี้ มีลักษณะ เช่นเดียวกับการพัฒนาครูตามหลักการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จัดเป็นการพัฒนาความรู้ ทักษะ การปฏิบัติงานของครูทำให้ครูได้รู้จักตนเอง รู้จุดที่ควรพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะ ด้านการจัดการเรียนรู้ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่รับผิดชอบหลักที่ครูต้องมีการพัฒนาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การสร้างความรู้ความเข้าใจของครูในรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ลงมือปฏิบัติงาน ในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ เป็นที่พึงพอใจ ของผู้ปกครอง เริ่มตั้งแต่สร้างความตระหนัก ให้เห็นความสำคัญ และสร้างความศรัทธาของครู การวางแผนเชิงกลยุทธ์ กำหนดเป้าหมาย สร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญผลที่ได้รับเป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชน โดยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ของครูด้วยวิธีการที่หลากหลายตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการวัด และประเมินผลเชิงประจักษ์และตามสภาพจริง นำผลที่ได้จากการดำเนินงานไปวิเคราะห์ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ต่อไป การนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศมาใช้ในการ บริหารจัดการของโรงเรียนและการจัดการเรียนรู้ของครู ทำให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีการพัฒนางานที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเกิดผลดีต่อครูและนักเรียน ที่ครูต้องรับผิดชอบ ในระยะยาวตามมาตรฐานวิชาชีพและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ ของนักเรียนและชุมชนสอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2550, หน้า 98) ได้กล่าวว่า การบริหาร โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจใฝ่รู้และพัฒนา โรงเรียนอย่างเป็นระบบ โดยการจัดการศึกษามุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และมุ่งเน้น ความเป็นเลิศทางการศึกษา

ผลที่เกิดกับนักเรียนเป็นหลักฐานอีกประการหนึ่งที่สะท้อนความยั่งยืนของผลการใช้ รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ผลจากการปฏิบัติงานของครู เมื่อได้รับการพัฒนา ตามขั้นตอนแล้ว ส่งผลให้นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ

และสามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ในระยะแรกนักเรียนบางส่วนมาโรงเรียนสาย ขาดเรียนบ่อย ไม่ตั้งใจเรียน เมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจ ในการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ และนำไปปฏิบัติทำให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น มาโรงเรียนแต่เช้า มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบมากขึ้นและปฏิบัติจนเกิดนิสัยที่ดีอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2550, หน้า 98) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษามุ่งพัฒนาคอนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพ มุ่งความเป็นเลิศทางการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ จึงเกิดผลดีบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนกำหนดไว้

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนมีความเป็นเลิศอย่างยั่งยืนควรเน้นให้ทุกฝ่ายตระหนักและเห็นความสำคัญการนำรูปแบบนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง
2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศพบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จการนิเทศอย่างต่อเนื่องและการสร้างขวัญ กำลังใจ และให้รางวัล และด้านการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้ผลเท่าที่ควรเนื่องจากบริบทของโรงเรียนพื้นที่จำกัด ไม่เพียงพอต่อการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ควรนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศไปใช้ตามบริบทของโรงเรียน
3. รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ 1) การนำองค์การ 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาด 4) การวัดผล การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นครูผู้สอนและบุคลากร 6) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การนำไปใช้ควรพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ให้ครอบคลุมและปรับเปลี่ยนรายละเอียดให้สอดคล้องกับบริบท
4. ก่อนการนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศที่พัฒนาขึ้นไปใช้ต้องควรสร้างความรู้ความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมาย ในระหว่างใช้และหลังจากการใช้ต้องนิเทศอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับรูปแบบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
5. การใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศให้ประสบความสำเร็จทุกฝ่ายควรเรียนรู้ซึ่งกันและกันทุกเรื่อง
6. นำรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ไปเป็นแนวทางในโรงเรียนสังกัดอื่น เพื่อหาแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีการพัฒนาที่ดีขึ้น และศึกษาศึกษาผลที่เกิดขึ้นทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกี่ยวกับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนสังกัดอื่น และศึกษาผลที่เกิดขึ้นในโรงเรียนขนาดต่าง ๆ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
2. ควรมีการศึกษาตัวแปรปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรูปแบบการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศไปให้ได้ประสบความสำเร็จ เช่น ความสามารถของผู้บริหารและครู วัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างกัน เป็นต้น

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University